

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาหัวข้อเรื่องการวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง ผู้ศึกษาได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา ดังนี้

ส่วนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง

ส่วนที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง (โคเวี, 2546)

Stephen R. Covey ได้เสนอหลักการ 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง (The 7 Habits of Highly Effective People) ครั้งแรกในปี ค.ศ. 1989 และได้นำเสนอฉบับใหม่ (New Edition) ในปี ค.ศ. 2004

Stephen R. Covey กล่าวว่า 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง เป็นเรื่องของการกระทำตามหลักการ โดยมีพื้นฐานอยู่บนการแก้อุปนิสัย จากการใช้หลักการ “จากภายในออกสู่ภายนอก” โดยเริ่มต้นที่ตัวเราเอง เริ่มกันที่กรอบความคิด คุณลักษณะและมูลเหตุจูงใจของเรา เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในแง่บุคคลแต่ละคน

พฤติกรรมของคนเกิดจากอุปนิสัยต่างๆ ในตัวเรา ความคิดจะส่งผลให้เกิดการปฏิบัติ และเมื่อปฏิบัติเป็นประจำก็จะกลายเป็นอุปนิสัย เมื่อมีอุปนิสัยก็จะกลายเป็นคุณลักษณะและจะกลายเป็นวิถีชีวิตในที่สุด

อุปนิสัย หมายถึง ผลจากการผสมผสานระหว่าง ความรู้ ทักษะและความปรารถนา โดยความรู้เป็นกรอบความคิดที่ได้จากทฤษฎีเป็นแนวทางให้ทราบว่าต้องทำอะไร และทำไปทำไม ทักษะเป็นความรู้ที่ทำให้ทราบว่าต้องทำอย่างไร และความปรารถนาเป็นแรงกระตุ้น เป็นความคิดที่ว่าต้องการทำอะไร เมื่อผสานทั้งสามอย่างเข้าด้วยกันจะทำให้กลายเป็นอุปนิสัย โดยอุปนิสัยเป็นปัจจัยสำคัญต่อชีวิต เพราะมันเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตลอดเวลา แสดงให้เห็นพฤติกรรมของเราว่าเป็นคนมีประสิทธิผลหรือไร้ประสิทธิผล อุปนิสัยสามารถแสดงถึงพื้นฐานทางอารมณ์และแสดงความสุขในชีวิตได้ ซึ่งเป็นอุปนิสัยพื้นฐานของหลัก 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงที่แสดงถึงอารมณ์และความรู้สึกต่อตนเองและผู้อื่น และแสดงถึงความสุขในชีวิตและการทำงาน

กรอบความคิด มีความหมายถึงแบบจำลองทฤษฎี การรับรู้ ข้อสันนิษฐาน หรือกรอบที่ใช้อ้างอิง นั่นคือแนวทางที่เราใช้ “มอง” โลกภายนอก ไม่ใช่ในแง่ของการมองเห็นภาพ แต่เป็นในแง่

ของการรับรู้ ความเข้าใจ และการแปลความหมายของสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้น Stephen R. Covey ได้ให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนกรอบแนวคิดว่า การเปลี่ยนกรอบแนวคิดใหม่ไม่จำเป็นต้องไปในทางที่ดีเสมอไป แต่การเปลี่ยนกรอบความคิดใหม่ทุกครั้ง ทำให้เราสามารถมองสิ่งต่างๆ ในมุมมองที่แตกต่างไปจากเดิม และการเคลื่อนย้ายทำให้เกิดพลัง ไม่ว่าจะกรอบแนวคิดเดิมของพวกเราจะถูกต้องหรือไม่ก็ตาม ก็เป็นตัวกำหนดอุปนิสัยและทัศนคติของพวกเรา รวมไปถึงวิธีที่เราแสดงออกต่อคนอื่น อิทธิพลของกรอบความคิดคือแก่นแท้ของการเปลี่ยนแปลงแบบก้าวกระโดดไม่ว่าการเปลี่ยนแปลงนั้นจะเกิดขึ้นอย่างทันทีทันใดหรือเกิดขึ้นอย่างช้าๆ แบบค่อยเป็นค่อยไปก็ตาม

อุปนิสัย 7 ประการไม่ใช่สูตรสำเร็จที่จะทำโดยแยกออกจากกันได้ แต่จะสอดคล้องกับกฎธรรมชาติของการเจริญเติบโต อุปนิสัยทั้งเจ็ดนี้จะมีบทบาทเพิ่มขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไปและรวมเข้ากันเป็นหนึ่งเดียว ทำให้อุปนิสัยส่วนตัวของแต่ละคนมีประสิทธิผลและนำเราก้าวไปข้างหน้า จากการทำพึ่งพาคนอื่นไปเป็นพึ่งพาตัวเองและนำไปสู่การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน กล่าวคือ ใน 3 อุปนิสัยแรกเป็นอุปนิสัยที่ทำให้เราชนะตนเอง เกิดความมั่นใจในตนเอง รู้จักธรรมชาติของตนเอง รู้จักคุณค่าที่มีอยู่ในตนเองและความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง เป็นการเริ่มต้นจากตนเอง คือ เปลี่ยนจากคนที่ต้องพึ่งพาผู้อื่นไปเป็นคนที่ต้องพึ่งพาตนเองหรือ “ชนะใจตนเอง” เมื่อพึ่งพาตนเองได้ถือว่ามีพื้นฐานสำหรับการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันได้ ก็จะก้าวไปสู่การ “ชนะใจผู้อื่น” ใน 3 อุปนิสัยต่อมาซึ่งเป็นอุปนิสัยที่ทำให้เราชนะใจคนทั่วไปด้วยการทำงานเป็นทีมและสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนอุปนิสัยที่ 7 จะเป็นการกระตุ้นให้อุปนิสัยทั้งหกอยู่ในตัวเราเสมอ ทำให้เป็นคนที่พึ่งพาตนเองได้อย่างแท้จริงและยังสามารถให้ผู้อื่นพึ่งพาได้อีกด้วยด้วย

อุปนิสัยทั้ง 7 ประการเป็นอุปนิสัยของคนที่มี “ประสิทธิผล” เนื่องจากอุปนิสัยเหล่านี้วางอยู่บนหลักการที่ถูกต้อง จึงก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในระยะยาว เพราะจะช่วยสร้างและทำให้เกิดกรอบแนวคิดที่ถูกต้อง โดยประสิทธิผลนี้ต้องอยู่บนพื้นฐานของหลักการสมดุลแห่ง P/PC หรือ ผลผลิตที่พึงประสงค์ (Production) / ความสามารถในการผลิต (Production Capability) และความพอดีระหว่าง P และ PC คือแก่นแท้ของการเกิดประสิทธิผล

ชัยชนะส่วนตัว เริ่มต้นจากตัวเราก่อน เราปรับปรุงคุณลักษณะ แรงจูงใจ และกรอบความคิดของเรา เราเลือกการตอบสนองตามค่านิยมที่กำหนดจากสิ่งที่อยู่ภายในตัวเรา จากวิสัยทัศน์ส่วนบุคคล (อุปนิสัยที่ 1) การเป็นผู้นำในตนเอง (อุปนิสัยที่ 2) การบริหารส่วนบุคคล (อุปนิสัยที่ 3) ในการสร้างวินัยให้เกิดขึ้นกับตัวเอง และปรับปรุงตนเองตลอดเวลา (อุปนิสัยที่ 7) เราจะได้มาซึ่งชัยชนะส่วนตัว และขยับตนเองจากการพึ่งพาผู้อื่นมาพึ่งพาตนเองได้

ชัยชนะในสังคม เมื่อเรามีความก้าวหน้าในชัยชนะส่วนตัวเราก็มีความพร้อมมากขึ้นที่จะประสบความสำเร็จในการสร้างความสัมพันธ์เพื่อที่จะเป็นผู้ชนะในสังคม โดยแสวงหาผลประโยชน์ร่วมกัน โดยใช้หลักการของภาวะผู้นำระหว่างบุคคล (อุปนิสัยที่ 4) ติดต่อดูสารอย่างเข้าอกเข้าใจ (อุปนิสัยที่ 5) ให้คุณค่ากับความต่าง โดยใช้หลักการร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ (อุปนิสัยที่ 6) และปรับปรุงตนเองตลอดเวลา (อุปนิสัยที่ 7)

บัญชีออมใจ (Emotional Bank Account)

เปรียบเสมือนจำนวนของความไว้วางใจที่สร้างขึ้น จากสัมพันธภาพต่างๆ เป็นความรู้สึกของความปลอดภัยที่ได้ให้ไว้กับผู้อื่น กล่าวได้ว่า การฝากถือเป็นการสร้างและซ่อมแซมความไว้วางใจในสัมพันธภาพ และการถอนถือเป็นการทำลายและลดความไว้วางใจในสัมพันธภาพ การฝากบัญชีออมใจ จะหมายถึง การแสดงความเมตตาและความเห็นอกเห็นใจต่อผู้อื่น รักษาสัญญาและให้คุณค่าต่อข้อผูกพัน ไม่พูดถึงสิ่งที่ไม่ดีของผู้อื่นลับหลัง ส่วนการถอนบัญชีออมใจ ก็คือการกระทำสิ่งที่ตรงข้ามกับการฝากบัญชีออมใจนั่นเอง

ความสมดุลในการดำเนินชีวิต (Life Balance)

เป็นการรักษาสมดุลในแง่มุมต่าง ๆ ของชีวิตทั้งในด้าน การงาน ครอบครัว เพื่อน และอื่นๆ ได้อย่างเหมาะสม ไม่ทุ่มเทชีวิตในด้านใดด้านหนึ่งจนขาดความสมดุล เช่น ทุ่มเททำงานจนไม่มีเวลาพักผ่อนร่างกายอ่อนแอจนหมดสภาพ ความสมดุลในชีวิตและความสุขของแต่ละบุคคล ไม่ได้ขึ้นอยู่กับรายได้ที่มากขึ้น ความสำเร็จในชีวิตการทำงานหรือในธุรกิจส่วนตัวเท่านั้น แต่ยังมีสิ่งอื่นที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตของบุคคลขึ้นอยู่กับช่วงชีวิตของแต่ละคน

อุปนิสัยที่ 1 บี-โปรแอคทีฟ (Be Proactive) หลักการวิสัยทัศน์ส่วนบุคคล

การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนนี้เป็นอุปนิสัยพื้นฐานของผู้มีประสิทธิผลยิ่งซึ่งมีความหมายมากเกินกว่าการกระทำในเชิงรุก แต่ต้องเป็นผู้มีความคิดก้าวหน้า มีความรับผิดชอบต่อชีวิตของตนเอง เป็นผู้กำหนดชีวิตของตนโดยพิจารณาไว้ก่อนและพฤติกรรมที่แสดงออกเป็นผลจากการตัดสินใจเลือกอย่างมีสติ อยู่บนรากฐานของค่านิยมในใจ มิใช่ผลจากเงื่อนงำที่อยู่บนรากฐานของอารมณ์ความรู้สึก ไม่มีการป้ายความผิดไปยังสภาวะการณ์ การตอบสนองต่อสิ่งเร้าของคนทำงานเชิงรุกไม่ว่าจะโดยจิตสำนึกหรือจิตใต้สำนึกจะเป็นการตอบสนองด้วยทางเลือกที่อยู่บนรากฐานของค่านิยมและค่านิยมในใจจะเป็นตัวขับเคลื่อนหรือกำกับให้ผลิตผลงานชั้นดีมีคุณภาพ

อุปนิสัยที่ 2 เริ่มต้นด้วยจุดมุ่งหมายในใจ (Begin with the End in Mind) หลักการของการเป็นผู้นำในตนเอง

การเริ่มต้นด้วยจุดมุ่งหมายในใจเป็นการเริ่มต้นด้วยความเข้าใจตนเองอย่างชัดเจนว่า ต้องการจะเดินทางไปยังจุดใด ทราบจุดหมายที่ต้องการจะไปให้ถึง เพื่อกำหนดทิศทางชีวิตและก้าวไปที่

ละก้าว มุ่งหน้าไปยังจุดหมายนั้นในทางที่ถูกต้อง วิธีที่ทรงประสิทธิภาพที่สุดในการเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ คือ การเขียนคำปณิธานส่วนบุคคล หากคำปณิธานส่วนบุคคลนี้อยู่บนรากฐานหลักการที่ถูกต้องจะกลายเป็นมาตรฐานสำหรับบุคคลนั้น และเป็นเข็มชี้ทิศทางชีวิต การเขียนปณิธานส่วนบุคคลนั้นจะต้องเริ่มที่จุดศูนย์กลาง ซึ่งจุดศูนย์กลางนี้จะเป็นแหล่งกำเนิดของความมั่นคงซึ่งเป็นตัวแทนสำนึกของคุณค่าในตัว การชี้แนะเป็นกรอบอ้างอิงในใจที่จะช่วยควบคุมการตัดสินใจและการกระทำ ปัญญาเป็นมุมมองที่มีต่อชีวิต และพลังอำนาจซึ่งเป็นแรงขับเคลื่อนทำงานให้สำเร็จ หากองค์ประกอบทั้งสี่ครบถ้วน สอดคล้องกลมกลืนกันจะก่อเกิดบุคลิกภาพสง่างาม คุณลักษณะได้สมดุลและงดงามเปี่ยมด้วยบุรณภาพ

อุปนิสัยที่ 3 ทำสิ่งที่สำคัญก่อน (Put First Things First) หลักการของการบริหารส่วนบุคคล

การทำตามลำดับความสำคัญเป็นผลสำเร็จที่จับต้องได้ของอุปนิสัยที่ 1 และอุปนิสัยที่ 2 ซึ่งถือว่ามีความสำคัญและจำเป็นที่จะต้องมาก่อนมาถึงอุปนิสัยที่ 3 นี้ ซึ่งเป็นการบริหารจัดการตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการทำตามลำดับความสำคัญ จัดระเบียบและปฏิบัติการโดยคำนึงถึงลำดับความสำคัญ ด้วยการทำในสิ่งที่สำคัญที่สุดก่อน การบริหารเวลาที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด คือจะต้องให้ความสนใจและทำในเรื่องที่มีความสำคัญก่อนเรื่องเร่งด่วนเสมอ

อุปนิสัยที่ 4 คิดแบบชนะ/ชนะ (Think Win/Win) หลักการของภาวะผู้นำระหว่างบุคคล

ชนะ/ชนะ เป็นกรอบแห่งความคิดที่แสวงหาผลประโยชน์ร่วมกันในทุกความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งเป็นข้อตกลงหรือหนทางแก้ปัญหาที่จะได้รับประโยชน์และความพึงพอใจกันทั้งสองฝ่าย มองชีวิตว่าเป็นการร่วมมือกันไม่ใช่การแข่งขัน เชื่อว่ามีทุกอย่างเหลือเพื่อสำหรับทุกคน ความสำเร็จของบุคคลหนึ่งไม่ได้กีดกันความสำเร็จของผู้อื่น หลักการชนะ/ชนะเป็นอุปนิสัยของภาวะผู้นำระหว่างบุคคลที่ต้องอาศัยวิสัยทัศน์ การริเริ่มเชิงรุกและความมั่นคง การชี้แนะ ปัญญาและพลังอำนาจที่มาจากภาวะผู้นำส่วนบุคคลที่ยึดหลักการการเป็นจุดศูนย์กลาง และแนวคิดชนะ/ชนะนี้ก่อกำเนิดมาจากคุณลักษณะแห่งบุรณภาพ วุฒิภาวะและกรอบของจิตใจเหลือเพื่อ

อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อน แล้วจึงให้ผู้อื่นเข้าใจเรา (Seek First to Understand, Then to be Understood) หลักการติดต่อสื่อสารอย่างเข้าอกเข้าใจ

เข้าใจผู้อื่นก่อนแล้วจึงให้ผู้อื่นเข้าใจเราเป็นอุปนิสัยในการสื่อสารระหว่างบุคคล การเข้าใจผู้อื่นก่อน ถือเป็นการเปลี่ยนกรอบความคิดครั้งใหญ่ เพราะโดยปกติแล้วคนส่วนใหญ่อยากให้

ผู้อื่นมาเข้าใจตนเองก่อนการรับฟังผู้อื่นด้วยความเข้าใจ ไม่ได้หมายความว่าถึงแค่การรับฟังด้วยความใส่ใจหรือเห็นใจ แต่เป็นการรับฟังที่มีเจตนาทำความเข้าใจผู้พูด การพาตัวเข้าไปอยู่ในกรอบอ้างอิงของผู้พูดและมองผ่านกรอบนั้นออกมาเพื่อเข้าใจกรอบความคิดในใจของเขาและร่วมรับรู้ความรู้สึกของเขา เมื่อเราเข้าใจคนอื่นได้อย่างลึกซึ้งกว่าเดิม จะทำให้มองเห็นคุณค่าในตัวเขามากขึ้น ช่วยให้ระดับความสัมพันธ์และความไว้วางใจเพิ่มขึ้นและช่วยให้ผู้อื่นพร้อมจะเข้าใจเรา เมื่อเกิดความเข้าใจกันและกันอย่างถ่องแท้ ก็เปรียบเหมือนเปิดประตูสู่ดินแดนความคิดสร้างสรรค์และทางเลือกสายที่สาม ความแตกต่างระหว่างเราไม่ถือเป็นอุปสรรคกีดกันในการสื่อสารและการร่วมมือกันสร้างความเจริญก้าวหน้าอีกต่อไป แต่ในทางตรงข้ามความแตกต่างนั้นจะเป็นบันไดก้าวแรกไปสู่การผนึกพลังประสานความต่าง

อุปนิสัยที่ 6 ผนึกพลังประสานความต่าง (Synergize) หลักการร่วมมืออย่างสร้างสรรค์

การผนึกพลังประสานความต่างเป็นการนำเอาคุณสมบัติเฉพาะของมนุษย์ทั้งสี่ คือ ร่างกาย จิตวิญญาณ สติปัญญา และความรู้สึกที่มีต่อสังคม มารวมกับแรงจูงใจชนะ/ชนะ ทักษะการสื่อสาร การรับฟังอย่างเข้าใจ ผนึกรวมกันพุ่งไปเจาะปัญหาและปลดปล่อยอำนาจสูงสุดที่มีอยู่ มุ่งหน้าไปเพื่อให้เป้าหมายที่อยู่ในใจนั้นบรรลุผล โดยที่แก่นสำคัญของการผนึกพลังประสานความต่าง คือการมองเห็นค่าความแตกต่าง ทั้งความแตกต่างเชิงความคิด เชิงอารมณ์และเชิงจิต การเห็นคุณค่าความแตกต่างจะบวกเพิ่มความรู้ บวกเพิ่มความเข้าใจ ให้มองเห็นโลกได้กว้างมากขึ้น หากเราใช้เพียงประสบการณ์ของตัวเอง เราจะทำงานโดยไม่มีข้อมูลเพียงพอ การผนึกพลังประสานความต่างถือเป็นหลักการที่ถูกต้องและมีประสิทธิผลในการพึ่งพาซึ่งกันและกัน การทำงานเป็นทีม และพัฒนาเอกภาพและความคิดสร้างสรรค์ร่วมกับผู้อื่น

อุปนิสัยที่ 7 ลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ (Sharpen the Saw) หลักการของการเติมพลังชีวิตของตนเองให้สมดุล

การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอเป็นการกระตุ้นหรือปรับปรุงตนเองตลอดเวลา เพื่อให้จัดการชีวิตได้ดีขึ้นเป็นคนที่พึ่งพาตนเองได้อย่างแท้จริงและพร้อมช่วยเหลือผู้อื่นด้วย โดยการปรับตัวใหม่และสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์ประกอบหลักของชีวิต ไม่ว่าจะเป็นมิติทางกายภาพที่เกี่ยวข้องถึงการดูแลรักษาร่างกาย กินอาหารที่มีประโยชน์ พักผ่อนให้เพียงพอและออกกำลังกายเป็นประจำ มิติแห่งจิตวิญญาณเป็นการผูกมัดให้ปฏิบัติตามระบบค่านิยม ปฏิบัติตามสัญญา ศึกษาและทำสมาธิ มิติแห่งสติปัญญาเป็นการอ่าน วาดภาพในใจ วางแผน เขียนและมิติเชิงสังคม/อารมณ์เป็นการให้บริการ ร่วมรับรู้ความรู้สึก ผนึกพลังประสานความต่างและความมั่นคงในใจ ซึ่งต้องมีการฝึกฝนมิติทั้งสี่เป็นประจำและต่อเนื่อง

อุปนิสัยทั้ง 7 ประการพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงของ Stephen R. Covey ดังที่ได้กล่าวมานั้น เป็นหลักการที่มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อก้าวไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น โดยพัฒนาให้เกิดอุปนิสัยเพื่อตนเอง ชะใจผู้อื่น และมีการปรับปรุงตนเองอยู่ตลอดเวลา การปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอจะทำให้เป็นคนที่พึ่งพาตนเองได้อย่างแท้จริงและพร้อมจะช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่น นำไปสู่การเป็นผู้ประสบความสำเร็จที่ยั่งยืนในทุกๆ ด้านและมีความสุขอย่างแท้จริง

การดำเนินการตามหลักสูตร ของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

คณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยแม่โจ้ปัจจุบันได้เปิดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต 4 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการเงิน สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาบริหารธุรกิจ และสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ โดยเปิด 2 แผนการศึกษา คือ หลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี และหลักสูตร 4 ปี

ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และกิจกรรมนักศึกษาบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ปรัชญา

สร้างบัณฑิตให้เป็นนักบริหารธุรกิจ ที่มีคุณค่าสู่สังคมไทยที่อยู่บนรากฐานของการเกษตร

วิสัยทัศน์

เป็นสถาบันการศึกษาที่สร้างบัณฑิตให้เป็นนักบริหารธุรกิจมืออาชีพ ที่มีคุณภาพในระดับนานาชาติ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อผลิตบัณฑิตด้านบริหารธุรกิจที่มีความรู้ ความสามารถ จริยธรรม และคุณธรรม เพื่อนำไปใช้ทางด้านวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก
2. เพื่อพัฒนาวิชาการและงานวิจัยที่มีคุณภาพ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน รวมทั้งถ่ายทอดสู่ชุมชนและเชื่อมโยงสู่สากล
3. เพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้สร้างความร่วมมือทางวิชาการและให้บริการแก่ชุมชนและสากล
4. เพื่อให้มีระบบการบริหาร ที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล มีความโปร่งใสและเน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วม

Copyright by Chiang Mai University
All rights reserved

พันธกิจ

1. ด้านการเรียนการสอน : จัดการเรียนการสอนเพื่อผลิตบัณฑิตทางด้านบริหารธุรกิจให้มีความรู้และศักยภาพ
2. ด้านการวิจัย : ส่งเสริมการผลิตรายการวิจัยวิจัยด้านบริหารธุรกิจหรือธุรกิจการเกษตรเพื่อพัฒนาองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง
3. ด้านบริการวิชาการ : พัฒนาองค์ความรู้ด้านบริหารธุรกิจเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดสู่ชุมชนและระดับสากล
4. ด้านการบริหาร : สร้างและพัฒนาระบบบริหารให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรในคณะ
5. ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม : ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่ส่งเสริมการบูรณาการศิลปวัฒนธรรมกับวิถีชีวิตของชุมชนและสังคม

กิจกรรมนักศึกษาและโครงการต่างๆ

การจัดการการเรียนรู้อุทิศบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ได้มุ่งเน้นให้นักศึกษาเรียนรู้จากประสบการณ์ที่นอกเหนือจากที่ได้รับในบทเรียน เพื่อนำไปสู่การบูรณาการองค์ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการจัดทำแผนกิจกรรมนักศึกษาและส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาให้สอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ 5 ประการ อันได้แก่ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะและการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านอื่นๆ ที่ตามสภา/องค์การวิชาชีพกำหนด

คณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ได้มีการกำหนดกิจกรรมนักศึกษาที่ส่งเสริมคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ 5 ประการ ดังนี้

1. กิจกรรมวิชาการเพื่อพัฒนาศักยภาพทางด้านวิชาการ รวมถึงการให้บริการวิชาการและประชาสัมพันธ์คณะบริหารธุรกิจแก่นักเรียน นักศึกษา ศิษย์เก่า บุคลากรภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เช่น

- โครงการจัดงาน Open House 35 ปี คณะบริหารธุรกิจเพื่อเป็นการแสดง ศักยภาพทางด้านวิชาการ รวมถึงการให้บริการวิชาการและประชาสัมพันธ์คณะบริหารธุรกิจแก่นักเรียน นักศึกษา ศิษย์เก่า บุคลากรภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย มีการจัดกิจกรรม เช่น กิจกรรมตอบปัญหาวิชาการด้านบริหารธุรกิจ กิจกรรมแข่งขันประกวดมารยาทไทย และมีการจัดแสดงนิทรรศการผลงานของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต

- โครงการบรรยายพิเศษ เรื่อง กลยุทธ์การบริหารธุรกิจแบบไม่ตัน โดยมีคุณตัน ภาสกรนที กรรมการผู้อำนวยการบริษัท อิชิตัน กรุ๊ป จำกัด เป็นวิทยากร เพื่อให้ คณาจารย์ บุคลากร นักศึกษา ตลอดจนผู้สนใจทั่วไปจากหน่วยงานภายนอก ได้รับความรู้และประสบการณ์จากผู้ที่ ประสบผลสำเร็จในธุรกิจ

- โครงการสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตนักศึกษาและกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในการสัมมนาวิชาการ เข้าศึกษาดูงานแนวทาง ในการส่งเสริม พัฒนาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ แก่นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ คณะ บริหารธุรกิจ ณ โครงการวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี และร่วมกิจกรรมสานสัมพันธ์กับนักศึกษาสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

2. กิจกรรมกีฬาหรือส่งเสริมสุขภาพ เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างอาจารย์ บุคลากร และนักศึกษา ในการแข่งขันกีฬา เพื่อเสริมสร้างลักษณะนิสัยในการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และสร้างความสามัคคีกันในกลุ่มคณะ เช่น

- โครงการกีฬาแม่โจ้สัมพันธ์ประจำปี เพื่อสร้างความสัมพันธ์กันของนักศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้ทั่วทั้งมหาวิทยาลัย เพื่อสร้างความสามัคคีกันในกลุ่มคณะและฝึกความรับผิดชอบ และเป็นผู้นำของนักศึกษา

3. กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสีเขียวเพื่อให้นักศึกษาตระหนักถึงการบำเพ็ญ ประโยชน์และรักษาสีเขียวเพื่อมีจิตสาธารณะและรับรู้ปัญหาของท้องถิ่นเป็นแนวทางในการ พัฒนาสังคม เช่น

- โครงการค่ายอาสาพัฒนาชนบท เพื่อให้นักศึกษาตระหนักถึงการบำเพ็ญ ประโยชน์ และมีจิตสาธารณะในการพัฒนาชุมชน และเพื่อสานสัมพันธ์กันระหว่างชั้นปีของ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ

- โครงการกิจกรรมปลูกวันแม่ เกี่ยววันพ่อเฉลิมพระชนมพรรษาเพื่อ เทิดพระเกียรติ สมเด็จพระบรมราชินีนาถ เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๑๒ สิงหาคมมหาราชินี และเพื่อเป็นการเรียนรู้วิถีชีวิตของชาวนาและสืบสานวัฒนธรรมที่มีตั้งแต่บรรพบุรุษ และเพื่อ เสริมสร้างความรัก ความสามัคคี ระหว่างนักศึกษา รุ่นพี่ รุ่นน้อง และคณาจารย์ บุคลากร

4. กิจกรรมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมแก่นักศึกษาเช่น

- โครงการสายสัมพันธ์น้องพี่ เป็นกิจกรรมพบปะแลกเปลี่ยนความรู้และ ประสบการณ์ระหว่างรุ่นพี่และรุ่นน้อง เพื่อนำประสบการณ์จากรุ่นพี่ที่ประสบความสำเร็จไปเป็น

แนวทางในการตั้งเป้าหมายและวางแผนในการดำเนินชีวิต และยังเป็นการรักษาคุณค่าของความสัมพันธ์อันดีระหว่างรุ่นพี่และรุ่นน้องของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ

5. **กิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม** เพื่อเป็นการสืบทอดวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นให้คงอยู่ต่อไป เช่น

- โครงการสร้างสุขด้วยการตักบาตรทุกวันศุกร์สิ้นเดือนเพื่อเป็นการส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีอันดีงามให้คงอยู่สืบไป และเพื่อเสริมสร้างความตระหนักในพุทธศาสนาในการทำมาตุดี และสร้างสานสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา รุ่นพี่ รุ่นน้อง และคณาจารย์บุคลากรในคณะบริหารธุรกิจอย่างต่อเนื่อง

โดยมีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของกิจกรรมเหล่านี้ โดยแบ่งเป็น 4 ด้านคือ

- ด้านปริมาณ เช่น ปริมาณที่นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม
- ด้านคุณภาพ เช่น ตัวชี้วัดของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- ด้านต้นทุน
- ด้านเวลา

โดยมีระดับคะแนนดังนี้

- 5 คะแนน ปฏิบัติได้ตามแผนที่วางไว้
- 4 คะแนน ปฏิบัติได้ 90% ของแผนที่วางไว้
- 3 คะแนน ปฏิบัติได้ 80% ของแผนที่วางไว้
- 2 คะแนน ปฏิบัติได้ 70% ของแผนที่วางไว้
- 1 คะแนน ปฏิบัติได้ 60% ของแผนที่วางไว้

โดยกำหนดให้นักศึกษาแต่ละชั้นปีได้ลงทะเบียนกิจกรรมที่มีให้ลงในแต่ละชั้นปี หากนักศึกษาคนไหนพลาดกิจกรรมที่ตนเองต้องลงในปีการศึกษานั้น สามารถลงซ่อมกิจกรรมในปีต่อไปได้ โดยใช้ระบบออนไลน์เข้ามาช่วยในการระงับการจบแก่นักศึกษาที่ยังลงกิจกรรมไม่ครบ และมีเจ้าหน้าที่คอยตรวจสอบและติดตามการลงทะเบียนและการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา เพื่อประเมินกิจกรรมต่าง ๆ และ ให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์และความรู้จากกิจกรรมให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พีระรักษ์ พิษณุกุล (2554) ได้ศึกษาเรื่อง “การวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง” ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากนักศึกษาคณะรัฐศาสตร์และรัฐ

ประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 274 คน ซึ่งเลือกตัวอย่างด้วยวิธีโควต้าตาม สัดส่วนจำนวนนักศึกษาในแต่ละชั้นปี แล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม การวิเคราะห์ความ แปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับค่าเฉลี่ย อนุนิสัย อนุนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ อนุนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน อนุนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ อนุนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่น ก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา อนุนิสัย ในกลุ่มอนุนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และภาพรวม 7 อนุนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง อยู่ใน ระดับมาก ตามลำดับ ส่วน อนุนิสัยในกลุ่มอนุนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว อนุนิสัยแสดงความสุข ในการดำเนินชีวิต อนุนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่าง อนุนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อนุนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ และอนุนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ อยู่ใน ระดับค่อนข้างมาก ตามลำดับ คุณลักษณะทั่วไปที่มีผลต่อภาพรวมระดับอนุนิสัยเจ็ดประการ สำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งอย่างมีนัยสำคัญเชิงสถิติได้แก่ ผลการเรียน ลำดับการเป็นบุตรใน ครอบครัว ประสบการณ์ในการเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ ระดับความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสร นักศึกษา คณะ หรือมหาวิทยาลัยจัดให้ และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักการ 7 อนุนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง

ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาในเรื่องการวัดระดับอนุนิสัยของนักศึกษาคณะ บริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยใช้หลักการเจ็ดอนุนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงในครั้งนี้คือ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับอนุนิสัย 7 ประการพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง และเป็นกลุ่มประชากรที่ อยู่ในกลุ่มสังคมศาสตร์เหมือนการศึกษานี้

วิรัชฐา คำเดชศักดิ์ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง “การวัดระดับอนุนิสัยของนักศึกษาคณะ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการเจ็ดอนุนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง” ซึ่ง เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 262 คนแล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม การวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกทางเดียว และการ วิเคราะห์สหสัมพันธ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีภาพรวม 7 อนุนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งและกลุ่ม อนุนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม อยู่ในระดับมาก และมีอนุนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิต กลุ่มอนุนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว และอนุนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยมีระดับอนุนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งทุกอนุนิสัย อยู่ในระดับค่อนข้างมากยกเว้นอนุนิสัย ที่ 4 คิดแบบชนะ/ชนะ และอนุนิสัยที่ 7 ลับเลื่อยให้คมอยู่เสมออยู่ในระดับมาก คุณลักษณะทั่วไปที่

มีอิทธิพลต่อภาพรวม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ เพศ ภาควิชา ลำดับในครอบครัว ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง โดยทุกอุปนิสัย และทุกกลุ่มอุปนิสัยมีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์อย่างเป็น ไปในทิศทางเดียวกันกับเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาต่ำสุดและเกรดเฉลี่ยสะสม

ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาในเรื่องการวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาผู้ที่มีประสิทธิภาพสูงในครั้งนี้คือ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับอุปนิสัย 7 ประการพัฒนาผู้ที่มีประสิทธิภาพสูง และเป็นกลุ่มประชากรที่อยู่ในกลุ่มสังคมศาสตร์เหมือนการศึกษานี้

อรรถวิทย์ ดันติวานิชย์พงศ์ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง “การวัดระดับอุปนิสัยของ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรง ประสิทธิภาพยิ่ง” ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 321 คน ซึ่งได้จากการใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความ น่าจะเป็น และเลือกตัวอย่างด้วยวิธีโควต้าตามสัดส่วนจำนวนนักศึกษาในแต่ละชั้นปี แล้วนำมา วิเคราะห์ทางสถิติด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว และการวิเคราะห์ สหสัมพันธ์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ช่วงอายุ 20-22 ปี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงสมดุลในการดำเนินชีวิต และอุปนิสัยที่ 1 ถึง อุปนิสัยที่ 7 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก และเมื่อคิดเป็นกลุ่มอุปนิสัยแล้ว พบว่าอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะ ส่วนตน อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคม และ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งอยู่ในระดับ ค่อนข้างมาก ด้านความสัมพันธ์พบว่าอุปนิสัยส่วนมาก กลุ่มอุปนิสัย และ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรง ประสิทธิภาพยิ่ง มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันมาก และจากปัจจัยที่นำมา วิเคราะห์ พบว่ามีอุปนิสัยบางประการมีค่าเฉลี่ยของอุปนิสัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ได้แก่ เพศ จำนวนเพื่อนสนิท ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัคร ใจ และความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะ หรือทางมหาวิทยาลัยจัดให้

ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาในเรื่องการวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะ บริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาผู้ที่มีประสิทธิภาพสูงในครั้งนี้คือ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับอุปนิสัย 7 ประการพัฒนาผู้ที่มีประสิทธิภาพสูง และเป็นกลุ่มประชากรที่ เป็นนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจเหมือนการศึกษานี้